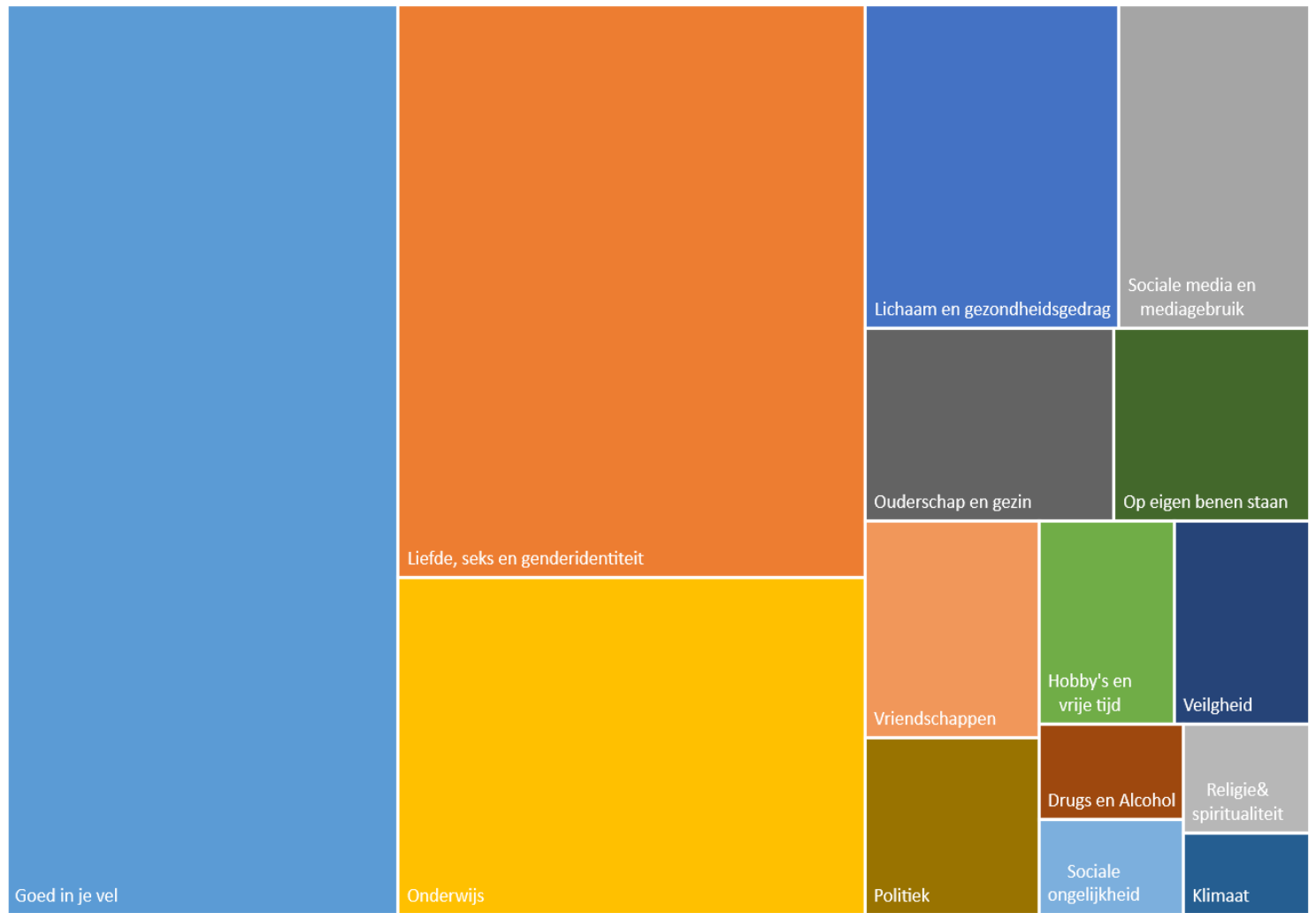

Mei 2022 | Waddist

INGESTUURDE VRAGEN WADDISTERS van september tot mei 2022

Wat leeft er bij de jongeren van Waddist

WADDIST WADDIST WADDIST WADDIST WADDIST

Waddist is een community tool voor jongeren

"Er wordt niet over alles gepraat met iedereen en doordat de app anoniem is, is de stap veel kleiner"

"Waddist laat me soms minder alleen voelen"

"Ik heb al eens een probleem gehad en wou weten of iemand dit ook had meegemaakt. Het resultaat was dat anderen dit probleem ook hadden dus ik was gerustgesteld."

Jongeren gebruiken Waddist om...

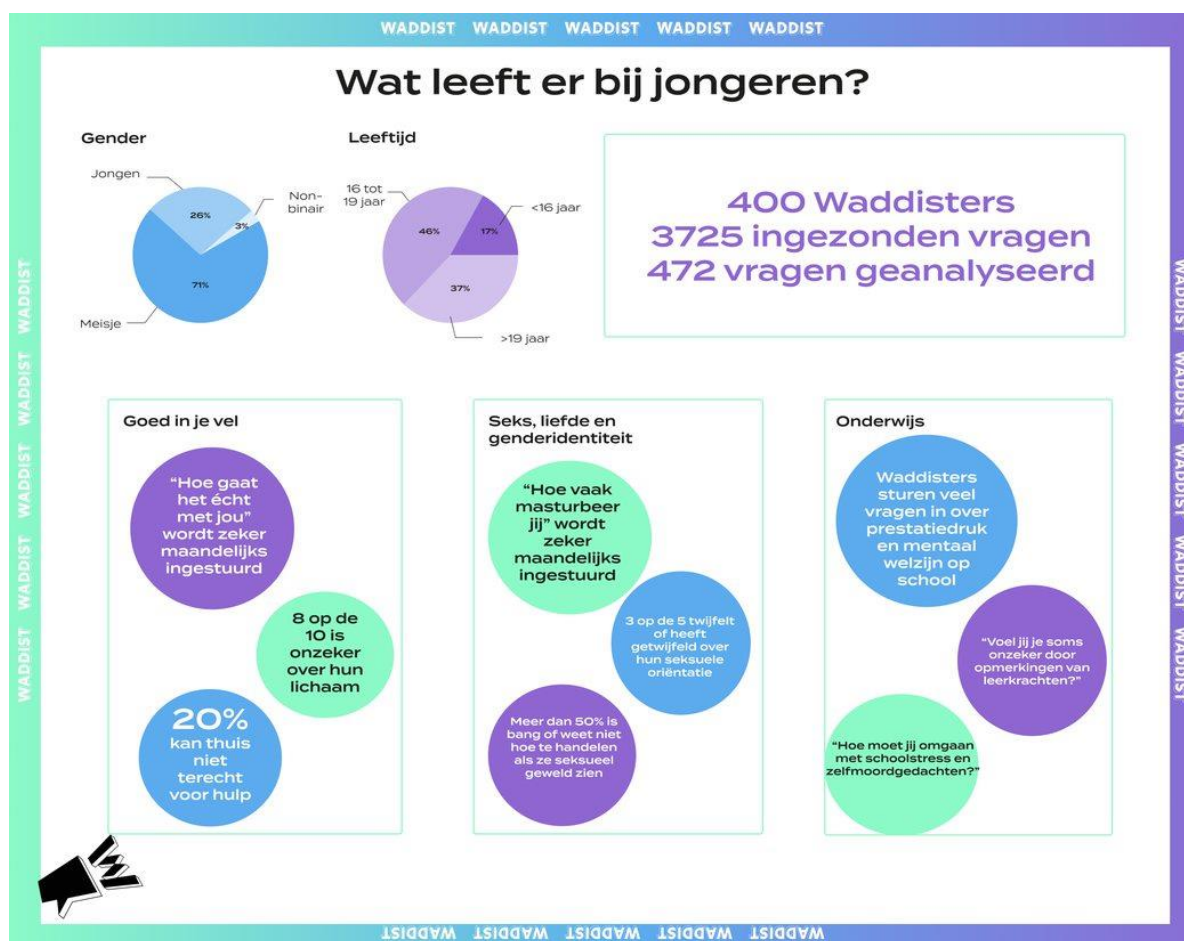
steun en een gevoel van community te voelen met andere jongeren

zich te vergelijken met andere jongeren en zich gerustgesteld te voelen

moeilijke en taboe vragen anoniem en veilig te kunnen stellen en beantwoorden

vragen te stellen over mentaal welzijn (bv. zelfmoordgedachten), seks, liefde en genderidentiteit (bv. masturberen, seksuele oriëntatie) en stress op school

WADDIST WADDIST WADDIST WADDIST WADDIST

Conclusie

Na analyse van de ingestuurde vragen blijkt **'Goed in je vel'** het thema te zijn dat er met kop en schouders bovenuit steekt. 'Hoe gaat het echt met jou?' is een vraag die bijna maandelijks door jongeren wordt ingestuurd. In december werd deze vraag in de app aan de jongeren gesteld waaruit blijkt dat de meerderheid van de Waddisters zich op dat moment 'Soms goed, soms slecht' voelt. Jammer genoeg geeft 1 op 4 van de Waddisters aan dat het op dat moment 'slecht' tot 'heel slecht' met hen gaat. Dit wordt ook weerspiegeld in de vragen over zelfdoding en automutilatie die met regelmaat worden ingestuurd door de Waddisters. 'Heb je ooit al eens aan zelfmoord gedacht' is een vraag die daarbij maandelijks terugkomt. In januari 2022 hebben we deze vraag aan jongeren gesteld en dan blijkt meer dan de helft van de jongeren al eens of meerdere keren aan zelfmoord gedacht te hebben. Daarnaast stelden Waddisters zich ook de vraag of andere jongeren aan zelfverwonding doen. In maart 2022 stelden we deze vraag, waaruit blijkt dat een kleine helft van de Waddisters dit ooit al gedaan heeft. Deze cijfers zijn sprekend en zeggen iets over de Waddisters, maar kunnen niet zomaar doorgetrokken worden naar alle jongeren in Vlaanderen. De Waddist app creëert een community waar jongeren ondersteunende tips vinden en verbinding voelen met anderen. Net hierdoor bereiken we eerder de jongeren die daar nood aan hebben.

Uit de vragen die jongeren insturen blijkt dat heel wat jongeren zich onzeker voelen over verschillende aspecten van hun identiteit. 8 op de 10 van de Waddisters geeft aan onzeker te zijn over hun lichaam. Dit komt vaker voor bij meisjes. 7 op de 10 van de Waddisters zou ook echt effectief iets willen veranderen aan hun lichaam.

1 op de 10 van de jongeren heeft het gevoel bij niemand of nergens terecht te kunnen voor hulp. We vroegen hen ook of ze thuis de steun vonden die ze nodig hadden. Meer dan 3 op de 4 Waddisters vindt deze thuis. Daar tegenover staat een groep van van 1 op de 5 Waddisters die deze steun eerder niet of helemaal niet vinden thuis. Blijft er een restcategorie over die het antwoord op deze vraag niet weet. Uit een focusgroep met jongeren over mentaal welzijn (Vlaamse Jeugdraad, 2020) blijkt dat zij vinden dat de oplossing van problemen nog te vaak binnen het gezin gezocht wordt. Jongeren geven aan dat ze soms net weg moeten uit het gezin om terug goed te kunnen functioneren. Zo wordt ook altijd het gezin als eerste gecontacteerd bij moeilijkheden en dat is volgens hen nu net vaak een drempel om tot een oplossing te komen. Een jongere die langsgaat in het Overkop huis in Gent drukte het als volgt uit: *"Als het gezin de hoeksteen van de samenleving is, wat doe je dan als je geen gezin hebt?"*

Naast het thema 'goed in je vel' worden er ook heel wat vragen ingestuurd die te maken hebben met **'Liefde, seks en genderidentiteit'**. We merken dat jongeren heel wat vragen stellen over seks. Ze zijn vooral benieuwd naar de ervaringen van andere jongeren en willen ook graag weten of andere jongeren soms twijfelen aan hun seksuele oriëntatie. Wanneer we dit bevragen in de app blijkt dat 3 op de 5 Waddisters er ooit aan getwijfeld heeft of er nog steeds aan twijfelt. Er werd ook gepolst of Waddisters condoms durven kopen. Eén op de 5 geeft aan dit niet te durven. Een ander thema dat naar voor kwam binnen dit thema is seksueel geweld. 1 op de 4 Waddisters is reeds getuige geweest van seksueel grensoverschrijdend gedrag, maar meer dan de helft van deze groep heeft niet gereageerd omdat ze bang waren of omdat ze niet wisten hoe te handelen. Deze gevoelige en soms ook taboe vragen waar Waddisters mee zitten kunnen ze via de Waddist app op anonieme wijze stellen. De Waddisters gaven de

feedback dat ze hierdoor merken dat ze niet zo anders zijn dan de andere jongeren. Hun vragen en twijfels leven ook bij andere jongeren en ze geven aan dat ze zich hierdoor gesteund voelen.

Een laatste opvallend thema waarover jongeren vragen insturen in de Waddist-app is **‘Onderwijs’**. Er worden veel vragen ingestuurd over schoolwerk en studeren, maar vooral over het effect van school op het mentaal welbevinden. In mei 2022 vroegen we de Waddisters of ze veel stress ervaren bij prestaties zoals een toets en daaruit blijkt dat meer dan 6 op de 10 van de Waddisters vaak tot altijd veel stress ervaart bij schoolse prestaties. Deze bevinding ligt in lijn met een conclusie uit het Waddist rapport ‘Jezelf kunnen zijn’ waaruit bleek dat jongeren toch wel last hebben van prestatiedruk. Ook worden er vragen ingestuurd over de inhoud van het onderwijs. Uit onze bevraging blijkt dat 7 op de 10 van de Waddisters vindt dat er op school meer aandacht mag zijn voor maatschappelijke thema’s zoals LGBTQI+ en Black Lives Matter.

Naast deze drie thema’s die bij de analyse naar boven komt, blijkt uit de feedback van jongeren over de Waddist-app dat deze app dé plek is voor jongeren om taboeloos vragen te kunnen stellen over onderwerpen zoals masturberen en porno, maar ook moeilijkere topics zoals zelfmoordgedachten en je mentaal niet goed voelen. Ook merken we dat Waddisters met vragen rond seksuele oriëntatie (en twijfels) daarrond ook terecht kunnen bij Waddist. De Waddisters gaan via de Waddist-app echt op zoek naar peer to peer support en verbinding. Dit blijkt uit de feedback die de Waddisters gaven: *“Ja, ik heb al eens een probleem gehad en ik wou weten of iemand dat probleem ook al had meegemaakt. Het resultaat was dat veel jongeren dit probleem hadden dus ik was wel gerustgesteld hierdoor”* en *“Waddist laat me soms minder alleen voelen”*. We zien daarnaast ook dat er een groep jongeren is die reeds een jaar lang onze vragen beantwoorden. We kunnen dus stellen dat De Waddist app hen een community biedt, waar ze de antwoorden en steun vinden die ze nodig hebben.

We kunnen echter de sprekende cijfers en conclusies uit dit rapport niet volledig doortrekken naar alle Vlaamse jongeren. Via de Waddist app bereiken we een selecte groep jongeren uit onze samenleving. De analyse van de demografische gegevens toont dat meisjes meer dan jongens zijn vertegenwoordigd en dat we ook meer jongeren bereiken in ASO en hoger onderwijs. Naar de toekomst willen wij gericht inzetten op andere doelgroepen zoals jongens, jongeren uit het BSO en jongeren in maatschappelijk kwetsbare omstandigheden om de validiteit van onze uitspraken te verhogen.

Data-analyse en deelnemers

Waddist is een gratis app waarmee jongeren over heel Vlaanderen hun stem anoniem kunnen laten horen. Dagelijks krijgen jongeren tussen de 12 en 30 jaar 3 eenvoudige vragen die aansluiten bij hun leefwereld, bijvoorbeeld over hobby's, seks, mentaal welzijn, je lichaam, etc... Jongeren kunnen ook zelf vragen insturen. Op basis van een analyse van deze ingestuurde vragen willen wij graag een beeld geven over wat er leeft bij de Waddisters vandaag.

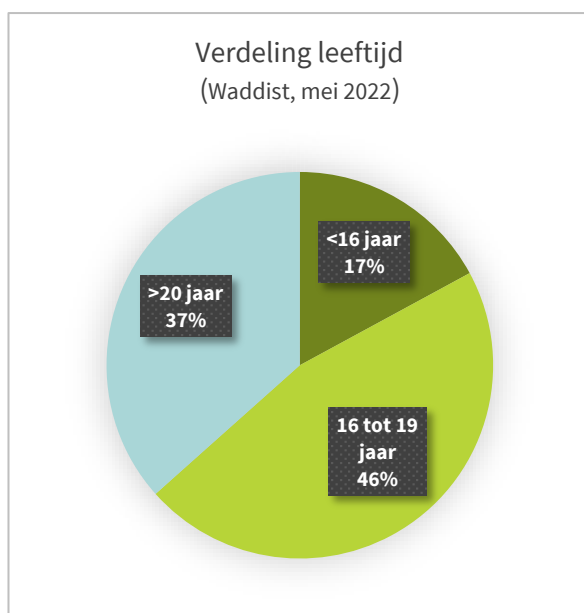
Hoe werd de data geanalyseerd?

We hebben 472 ingestuurde vragen tijdens de periode van september 2021 tot mei 2022 op kwalitatieve wijze geanalyseerd. Deze vragen werden op een inductieve wijze gecodeerd met behulp van NVivo. In een eerste fase werd gestart met een open codering en werd een lijst van categorieën weerhouden. In een volgende fase werd getracht om de lijst van begrippen korter te maken door verschillende categorieën samen te voegen tot grotere deelthema's en thema's. Hiervoor werd in grote mate gebruik gemaakt van de thema's die reeds in de Waddist app gebruikt worden om de vragen te taggen/te markeren zodat op thema kan gezocht worden in het databestand. Vervolgens zijn we voor de thema's die sterk naar voor kwamen op zoek gegaan in de app naar vragen met sprekende resultaten en dit voor de periode van februari 2021 tot en met mei 2022.

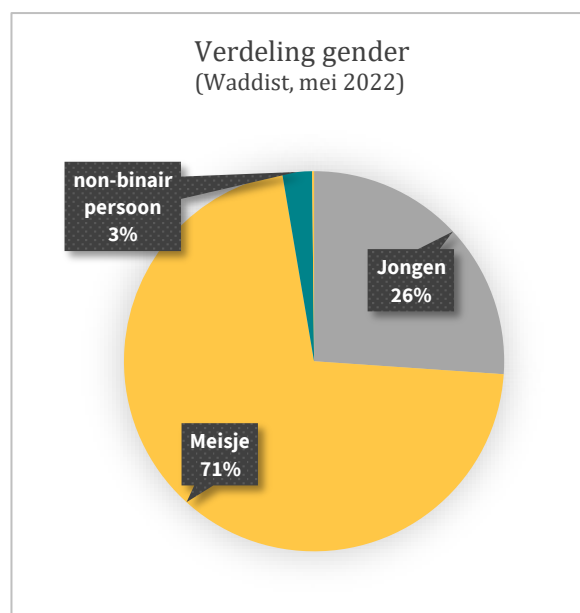
Wie hebben we bereikt?

In september namen 900 jongeren deel aan de app, in december participeerden 700 jongeren en in mei 400. In maart 2022 vroegen we aan 30 jongeren hoelang zij al actief waren in Waddist, waarvan de meesten antwoorden actief te zijn vanaf het begin bij de lancering van de app in februari 2021.

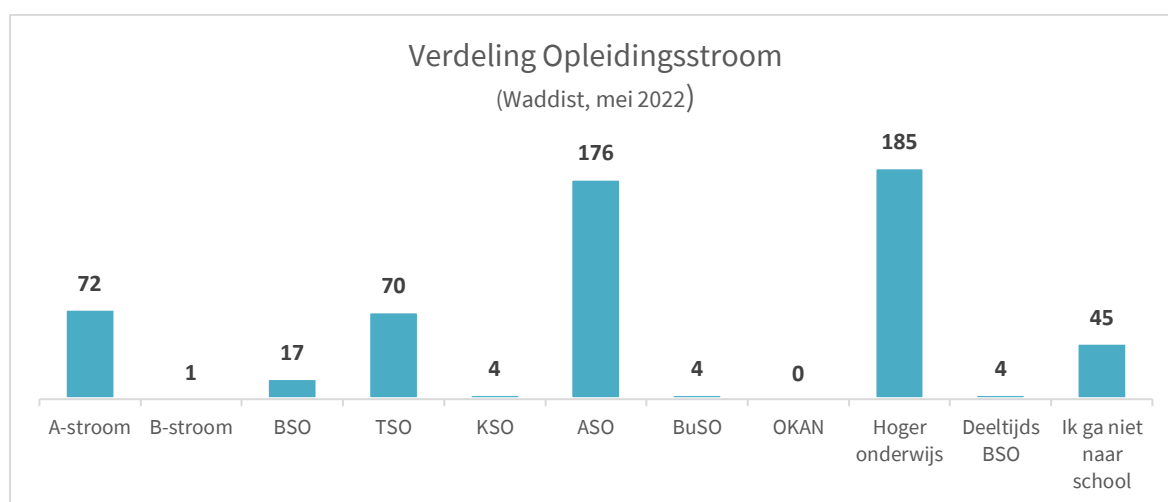
Dezelfde trend als in de vorige factsheet 'Jezelf kunnen zijn' (2021) en 'Week tegen pesten' (2022) zet zich door. Dit wil zeggen dat een kleine helft van de Waddisters tussen de 16 en 19 jaar is (Figuur 1) en dat er ook dubbel zoveel meisjes dan jongens zijn (Figuur 2) die antwoorden. De jongeren die we bereiken zitten voornamelijk in de A stroom of ASO of volgen hoger onderwijs (Figuur 3). Ze wonen voornamelijk in Oost-Vlaanderen en Antwerpen, daarnaast wordt er ook een grotere groep jongeren bereikt in West-Vlaanderen en Vlaams-Brabant (Figuur 4).

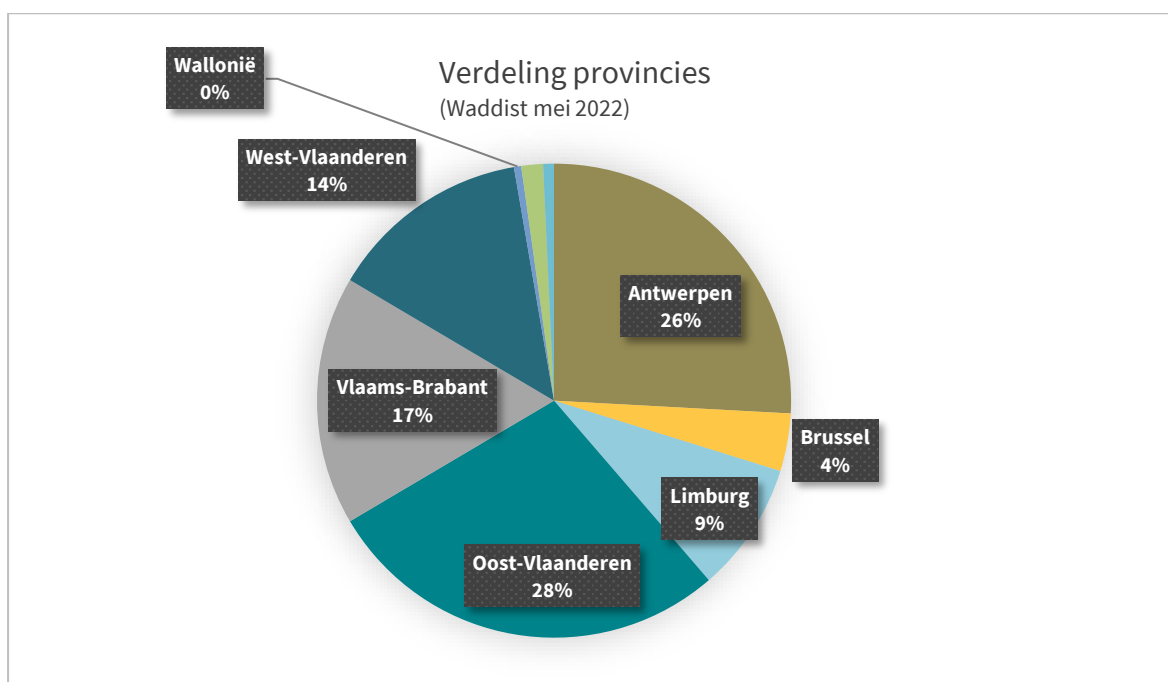
Figuur 1

Figuur 2

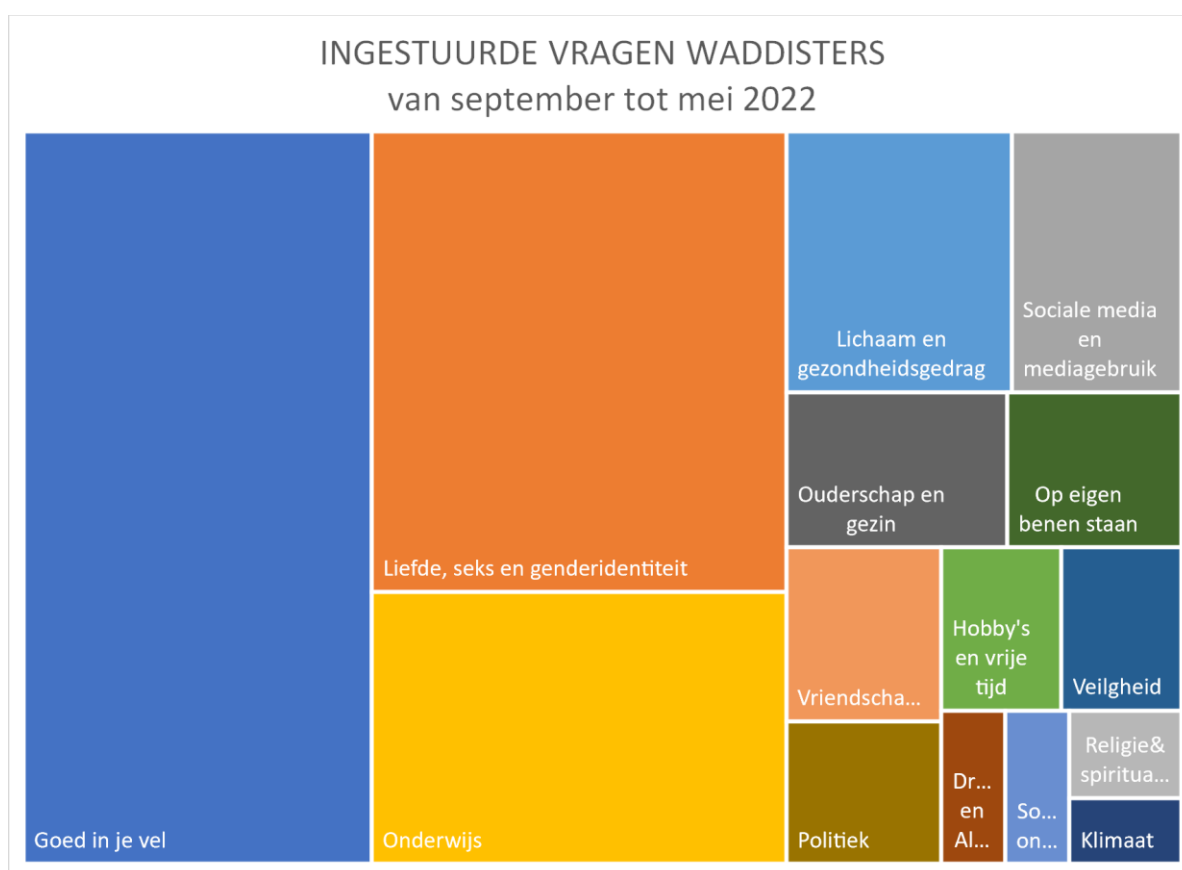
Figuur 3

Figuur 4

Resultaten

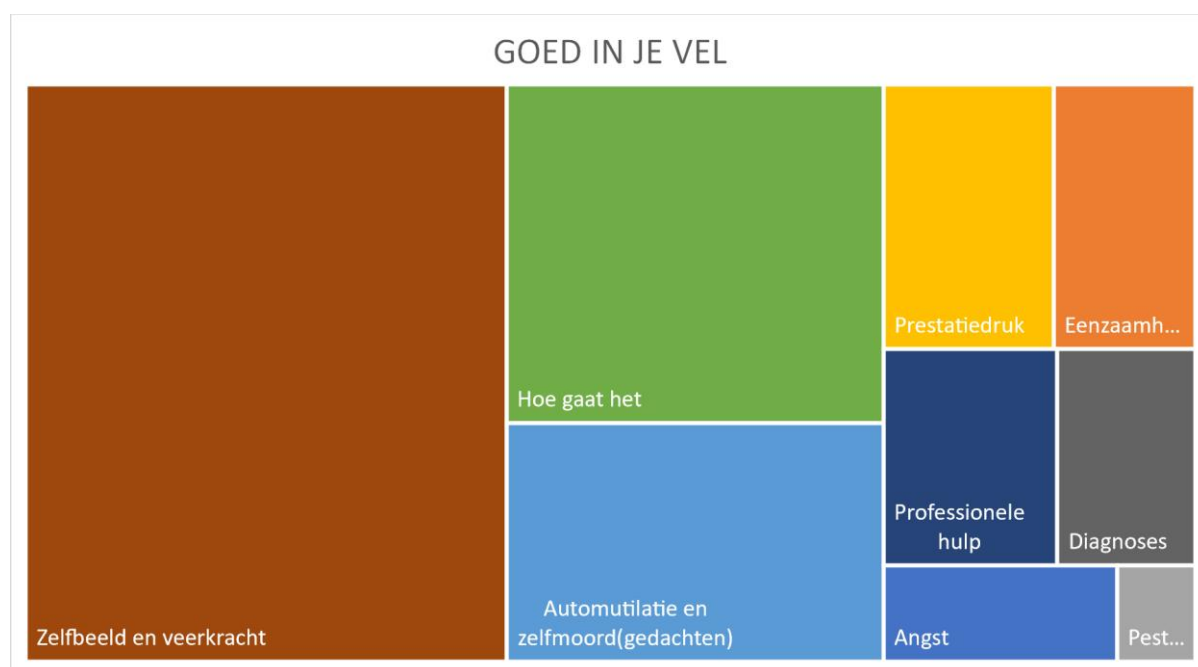
Na analyse van 472 door jongeren ingestuurde vragen werden 3 grote en 12 kleinere thema's teruggevonden (Figuur 5). '**Mentaal Welbevinden**' is een thema dat er met kop en schouders bovenuit steekt, gevolgd door de thema's '**Liefde, seks en genderidentiteit**' en '**Onderwijs**'. In volgorde van belangrijkheid werden ook volgende thema's teruggevonden: 'Lichaam en gezondheidsgedrag', 'Sociale media en mediagebruik', 'Ouderschap en gezin', 'Op eigen benen staan', 'Vriendschappen', 'Hobby's en vrije tijd', 'Veiligheid', 'Politiek', 'Drugs en alcohol', 'Sociale ongelijkheid', 'Religie en spiritualiteit' en 'Klimaat'.

Figuur 5

MENTAAL WELBEVINDEN

Het grootste deel van de ingezonden vragen gaan over **‘Goed in je vel’**. Binnen dit thema onderscheiden we 9 deelthema’s (Figuur 6). We zien dat jongeren vooral vragen insturen over **‘Zelfbeeld en veerkracht’**. Daarnaast zien we dat Waddisters ook graag willen weten **‘Hoe het echt gaat’** met de andere Waddister. Een derde en niet te verwaarlozen deelthema **‘Automutilatie en zelfmoord’** springt hier in het oog. Vervolgens zien we ook nog vragen verschijnen over **‘Prestatiedruk’**, **‘Professionele hulp’**, **‘Diagnoses’**, **‘Eenzaamheid’**, **‘Angst’** en **‘Pesten’**. Het grote gewicht van mentaal welbevinden blijkt ook uit de bevraging gevoerd in maart. We vroegen aan 30 Waddisters wat zij leuk en interessant vinden aan Waddist en hoe Waddist hen al heeft verder geholpen. Uit deze bevraging blijkt dat jongeren via Waddist echt op zoek gaan naar peer to peer support en verbinding. Dit blijkt uit antwoorden zoals *‘Dat je iets kan vragen aan alle jongeren om jezelf gerust te stellen, te helpen.’*, *‘Waddist laat me soms minder alleen voelen’* en *‘Ik zie dat andere jongeren ook met bepaalde dingen worstelen’*. Naast verbinding zijn ze ook op zoek naar tips over mentaal welbevinden: *‘Jullie stellen me vaak gerust via de tips.’*, *‘Ik had info nodig en die kreeg ik via de tips.’*

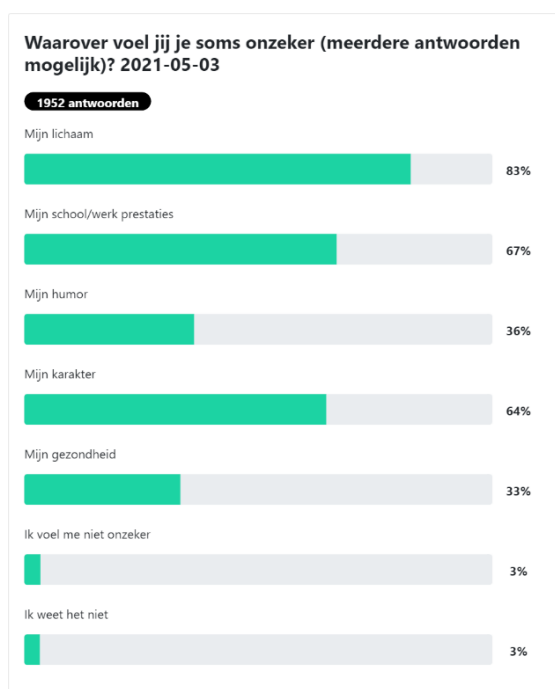
Figuur 6

- **Deelthema zelfbeeld en veerkracht**

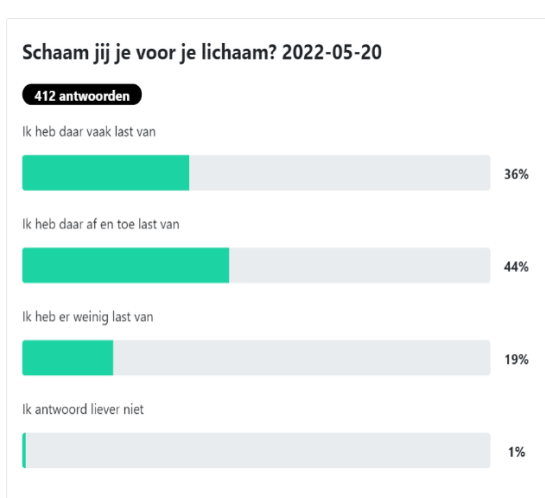
Binnen dit **deelthema ‘zelfbeeld en veerkracht’** onderscheiden we nog 4 categorieën: ‘Zelfvertrouwen en zelfbeeld’, ‘Lichaamsbeeld’, ‘zelfzorg en coping’ en ‘steunend netwerk’.

Onder de categorie **‘zelfvertrouwen en zelfbeeld’** zien we vragen verschijnen zoals *‘Ben jij onzeker over wie jij bent?’* en *‘Waarover voel jij je soms onzeker?’*. Deze laatste vraag werd gesteld aan de Waddisters in mei 2021 en ze geven aan dat ze zich het meest onzeker voelen over hun lichaam, school/werkprestaties en hun karakter (Figuur 7).

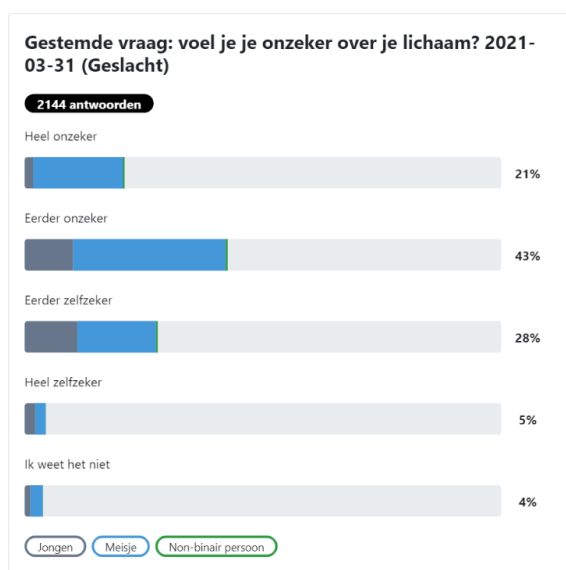
We zien dus dat Waddisters zich vooral onzeker voelen over hun lichaam. Dit weerspiegelt zich ook in het aantal vragen die Waddisters insturen over dit thema. We kiezen er daarom ook voor om dit als een aparte **categorie** te belichten, nl. **‘Lichaamsbeeld’**. “Voel je je onzeker over je lichaam?”, “Schaam jij je over je lichaam?” of “Over welk lichaamsdeel voel jij je het meest onzeker?” zijn vragen die vaak naar voor komen. Wanneer we kijken hoe Waddisters deze vraag recent beantwoorden dan zien we dat 8 op de 10 van de Waddisters aangeeft onzeker te zijn over hun lichaam (Figuur 8). Vorig jaar werd dezelfde vraag gesteld en ook toen was het al een onderwerp die heel erg leeft onder de jongeren. Meisjes (Figuur 9) zijn vaker onzeker over hun lichaam. De buik, het gezicht, de benen en het geslachtsdeel zijn de lichaamsdelen waar ze zich het meest onzeker over voelen. 7 op de 10 van de Waddisters zou ook iets willen veranderen aan hun lichaam (Figuur 10).

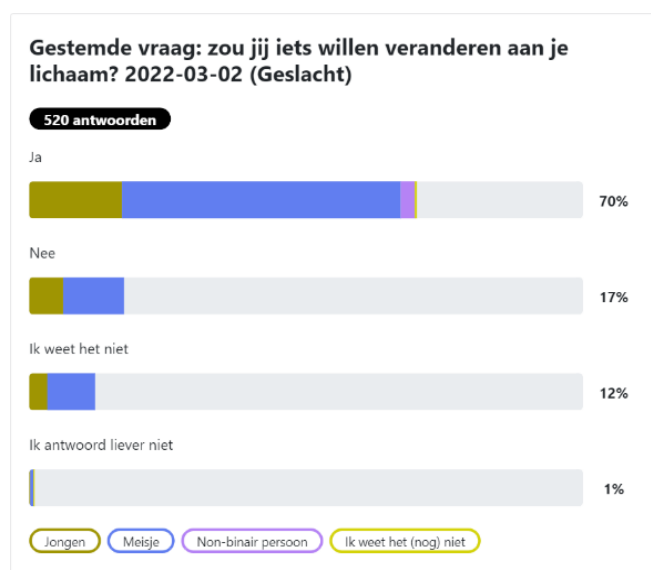
Figuur 7

Figuur 8

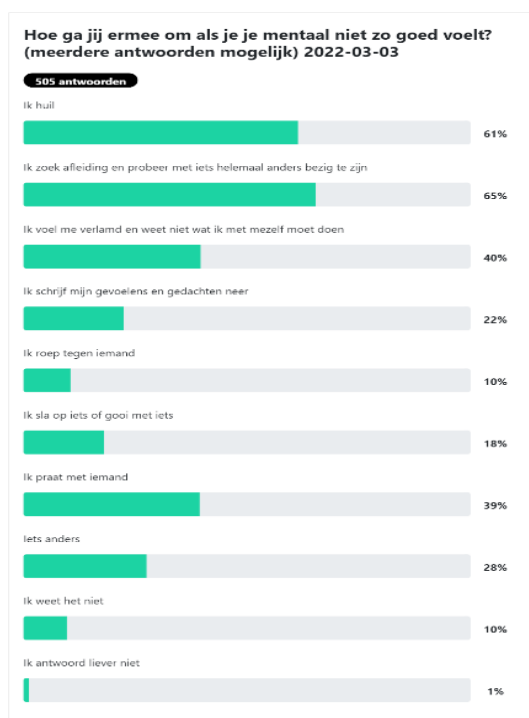

Figuur 9

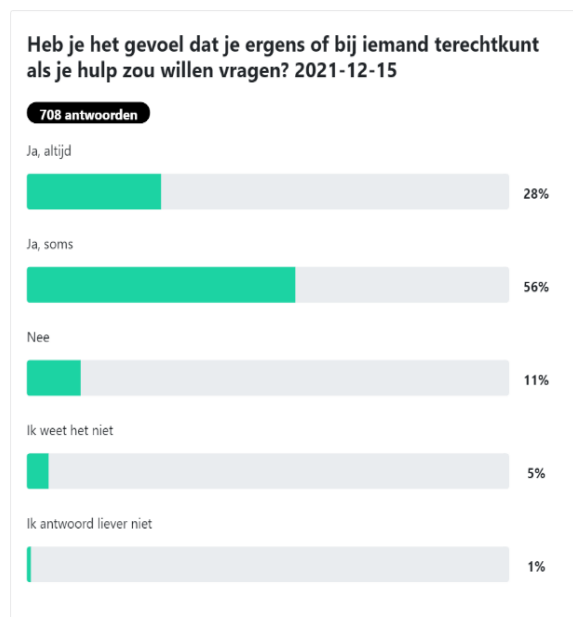
Figuur 10

Vervolgens stellen ze ook veel vragen over **de categorie 'zelfzorg en coping'** zoals 'Wat doe jij als je het moeilijk hebt?' en 'Hoe kan je aan zelfzorg doen? In maart 2022 (Figuur 11) vroegen we de Waddisters hoe ze ermee omgaan als ze zich mentaal niet goed voelen. Daaruit blijkt dat heel wat jongeren huilen of afleiding proberen te zoeken. Ook gevoelens en gedachten neerschrijven en praten met iemand blijkt voor veel jongeren een manier te zijn om om te gaan met negatieve gevoelens. 4 op de 10 van de Waddisters duidt ook aan dat ze zich soms verlamd voelen en niet weten wat te doen met zichzelf. 3 op de 10 van de Waddisters geeft aan soms geweld te gebruiken zoals roepen tegen iemand of slaan op iets.

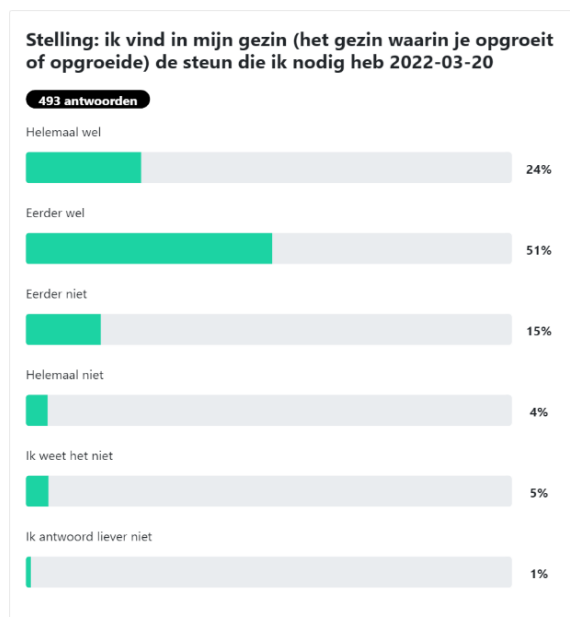

Figuur 11

Daarnaast zien we ook vragen verschijnen over een vierde **categorie ‘steunend netwerk’**, met vragen zoals *‘Bij wie kan jij terecht als je problemen hebt?’* en *‘Heb jij soms het gevoel dat je er alleen voor staat?’*. We vroegen de Waddisters of ze het gevoel hebben ergens of bij iemand terecht te kunnen als ze hulp nodig hebben (Figuur 12). Meer dan 4 op 5 van de jongeren weet soms tot altijd bij wie ze terecht kunnen. 1 op de 10 van de jongeren heeft het gevoel bij niemand of nergens terecht te kunnen voor hulp. We vroegen hen ook of ze thuis de steun vonden die ze nodig hadden. Meer dan 3 op de 4 Waddisters vindt deze thuis. Blijft er wel nog een groep van 1 op de 5 Waddisters over die deze steun eerder of helemaal niet thuis vinden (Figuur 13).

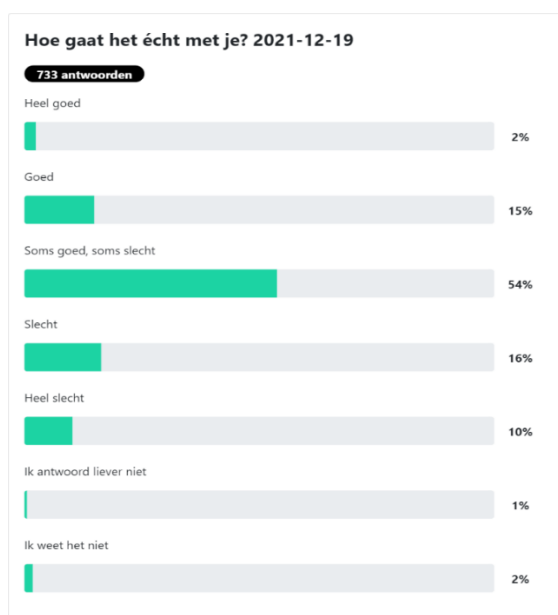
Figuur 12

Figuur 13

- **Deelthema: “hoe het echt gaat”**

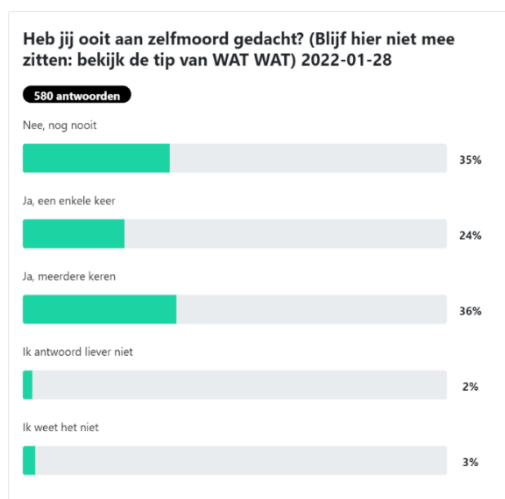
Het tweede **deelthema** onder ‘mentaal welbevinden’ is **‘Hoe het echt gaat’**. Jongeren zijn heel benieuwd naar hoe andere jongeren zich voelen. Vragen zoals “Heb jij mentale problemen net zoals mij?”, “Heb je het op dit moment moeilijk op mentaal vlak?” zijn vragen die meermaals ingestuurd worden. De vraag *‘Hoe gaat het echt met jou?’* komt zelfs maandelijks terug. We stelden deze vraag in December 2021 (Figuur) in de Waddist app en daaruit kunnen we lezen dat de meerderheid van de Waddisters zich ‘Soms goed, soms slecht’ voelt. Bijna 1 op 4 van de Waddisters zegt dat het op dat moment slecht, tot heel slecht gaat met hen. Dit is natuurlijk slechts een momentopname. Om uitspraken te kunnen doen over het mentaal welzijn van de Waddisters gaan we deze vraag in de komende periode wekelijks stellen in de app.

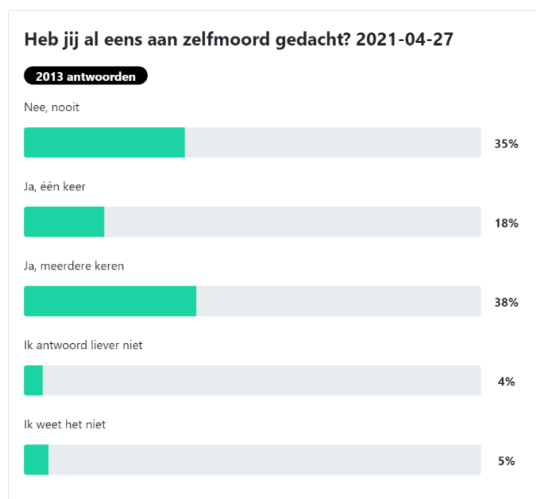
Figuur 14

- **Deelthema zelfmoord en automutilatie**

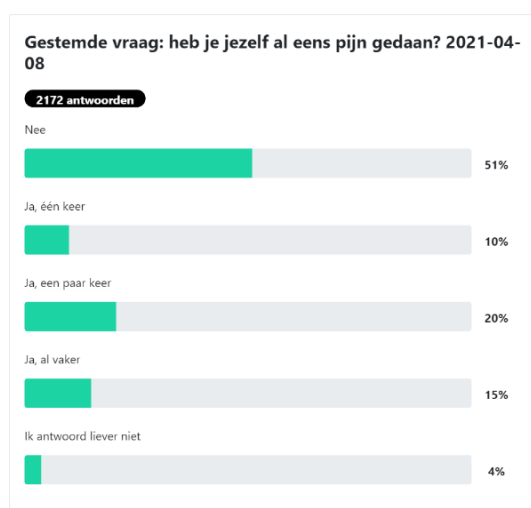
Een derde deelthema waarover Waddisters geregeld vragen over insturen is ‘**zelfmoord en automutilatie**’. ‘*Heb je ooit al eens aan zelfmoord gedacht*’ is een vraag die daarbij maandelijks terugkomt. In januari 2022 hebben we deze vraag aan jongeren gesteld en dan blijkt meer dan de helft van de jongeren al eens of meerdere keren aan zelfmoord gedacht te hebben (Figuur 15). Een jaar geleden werd dezelfde vraag gesteld en toen antwoordden iets minder dan de helft van de jongeren dat ze al eens aan zelfmoord dachten (Figuur 16). Daarnaast stelden Waddisters zich ook de vraag of andere jongeren aan zelfverwonding doen. In april stelden we deze vraag, waaruit blijkt dat een kleine helft van de Waddisters dit ooit al gedaan heeft (Figuur 17). Deze cijfers liggen hoger dan de cijfers van de zelfmoordlijn of VLESP (Vlaams expertisecentrum Suïcidepreventie). De grote hoeveelheid vragen over zelfdoding of automutilatie doen een uitspraak over onze Waddisters, een selecte groep jongeren die net steun zoeken en ervaren door de app. Wanneer we deze moeilijke vragen stellen aan jongeren, zorgen we er steeds voor dat jongeren gemakkelijk toegang krijgen tot informatie en hulp

Figuur 15

Figuur 16

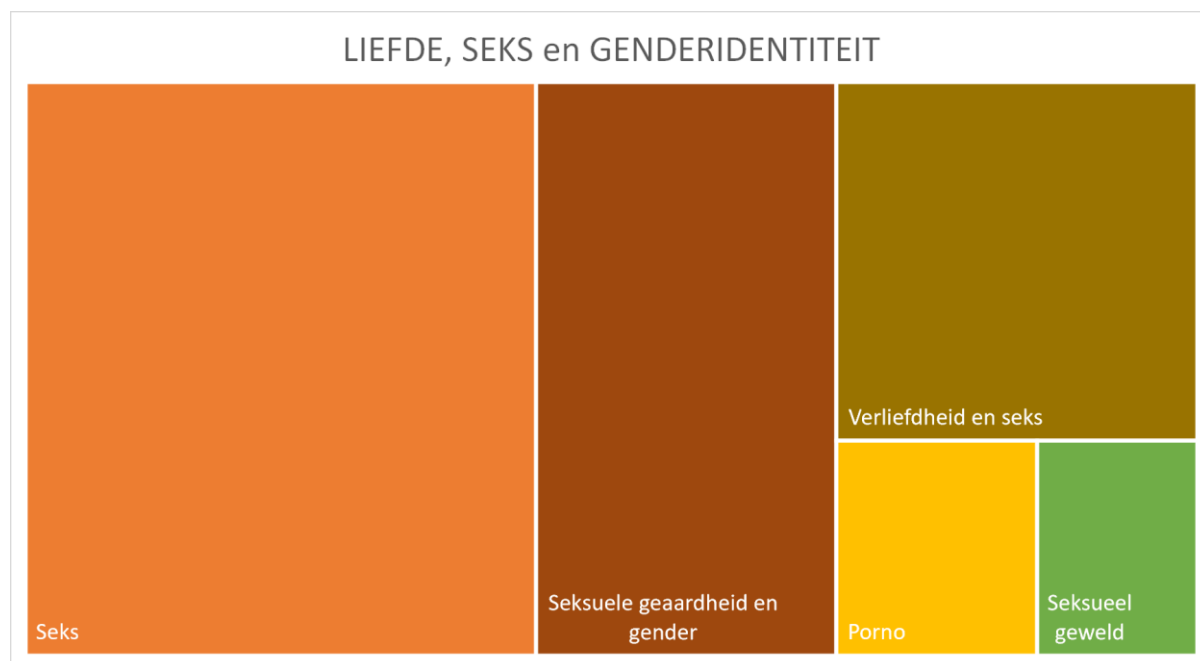
Figuur 17

- **Deelthema's: prestatiedruk, professionele hulp, ...**

Naast deze 3 grote deelthema's binnen mentaal welbevinden, zien we nog 6 andere deelthema's terugkomen waarover vragen zijn ingestuurd: **'Prestatiedruk'**, **'Professionele hulp'**, **'Eenzaamheid'**, **'Angst'**, **'Diagnoses'** en **'Pesten'**. Uit vorige factsheet 'Jezelf kunnen zijn' (2021) bleek reeds dat 3 op de 4 Waddisters eerder wel tot vaak prestatiedruk ervaart en dat 1 op de 4 niet weet waar ze professionele hulp kunnen vinden. Een andere factsheet geschreven naar aanleiding van de week tegen pesten (2022) geeft meer duiding over noden van de Waddisters over dit deelthema.

LIEFDE, SEKS en GENDERIDENTITEIT

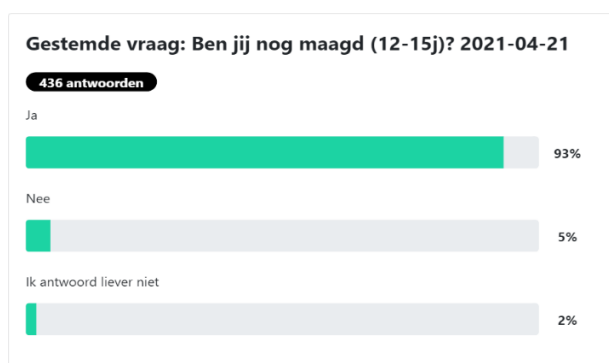
Naast het thema ‘mentaal welbevinden’ worden er ook heel wat vragen ingestuurd die te maken hebben met **‘Liefde, seks en genderidentiteit’**. Binnen dit thema onderscheiden we 5 deelthema’s (Figuur 18). De meeste vragen gaan over **‘seks’**. Verhoudingsgewijs gaan ook heel wat vragen over **‘seksuele geaardheid en genderidentiteit’**. De drie andere deelthema’s zijn **‘Verliefdheid en relaties’**, **‘porno’** en **‘seksueel geweld’**.

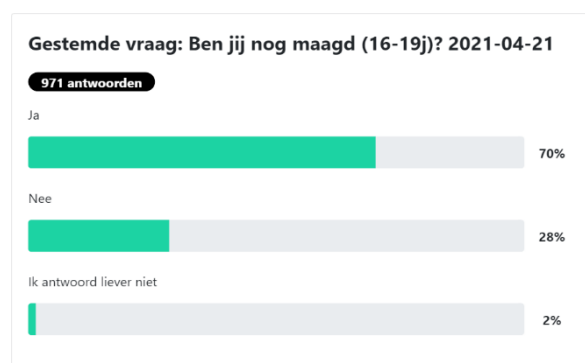
Figuur 18

- **Deelthema seks**

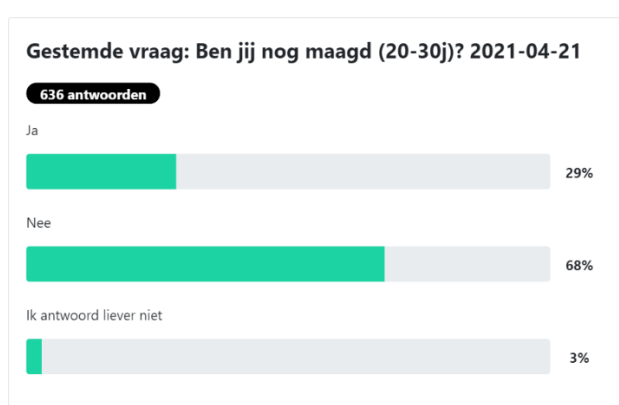
De meeste vragen gaan over **‘seks’** met vragen zoals *‘Op welke leeftijd ben jij ontmaagd?’* of *‘Hoe vaak masturbeer jij?’* De vraag: “Ben jij nog maagd” werd in 2021 gesteld aan 3 verschillende leeftijdscategorieën. In de eerste categorie van 12 tot 15 jaar antwoordt 9 op de 10 dat ze nog maagd zijn (Figuur 19). In de tweede leeftijdscategorie van 16 tot en met 19 jaar is dit nog 7 op de 10 (Figuur 20) en in de derde leeftijdscategorie van 20 tot en met 30 jaar geeft 3 op de 10 aan nog maagd te zijn (Figuur 21). De vraag wordt een jaar later opnieuw gesteld met gelijkaardige antwoorden als resultaat. In maart 2022 werd gepolst of Waddisters condooms durven kopen. 1 op de 5 geeft aan dit niet te durven (Figuur 22). In maart 2022 vroegen we de Waddisters hoe vaak zij masturbeerden. Deze vraag werd gesteld aan 3 verschillende leeftijdscategorieën. Daaruit blijkt dat meer dan de helft van de Waddisters jonger dan 15 jaar nog niet masturbeert 5 (figuur 23). We zien dit percentage zakken naar 30% voor de groep tussen de 15 en 19 jaar (Figuur 24) en naar de 15% voor de Waddisters ouder dan 19 jaar (Figuur 25). Binnen deze groep zien we dat het vooral de meisjes zijn die niet masturberen (Figuur 26). De meeste meisjes masturberen zich minder dan 1 maal tot 3 maal per week, de meeste jongens masturberen zich 4 tot meer dan 7 keer per week.

Figuur 19

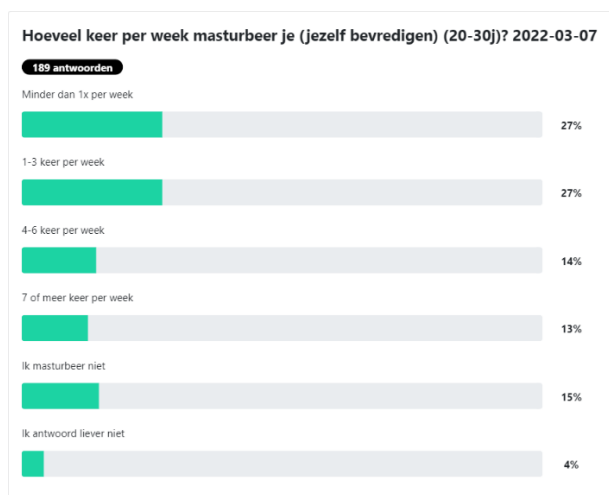
Figuur 20

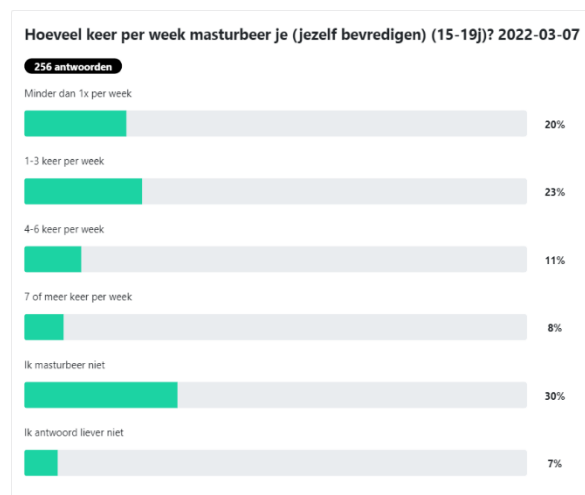
Figuur 21

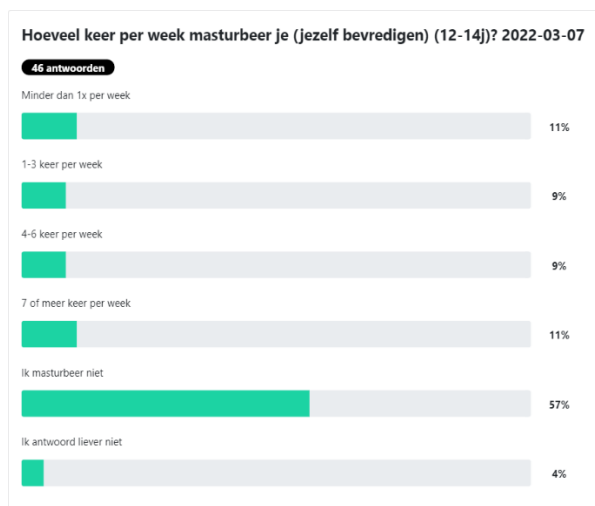
Figuur 22

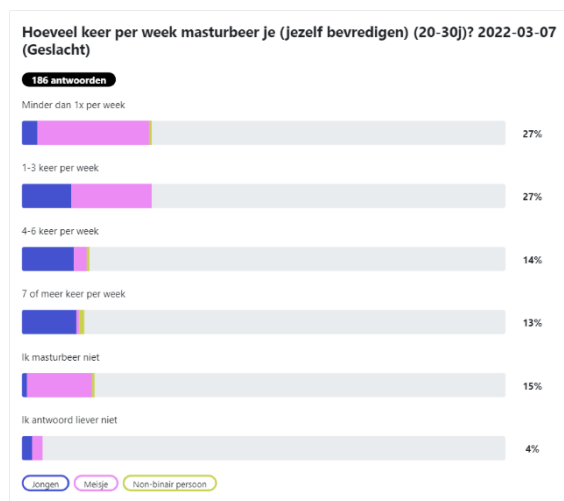
Figuur 23

Figuur 24

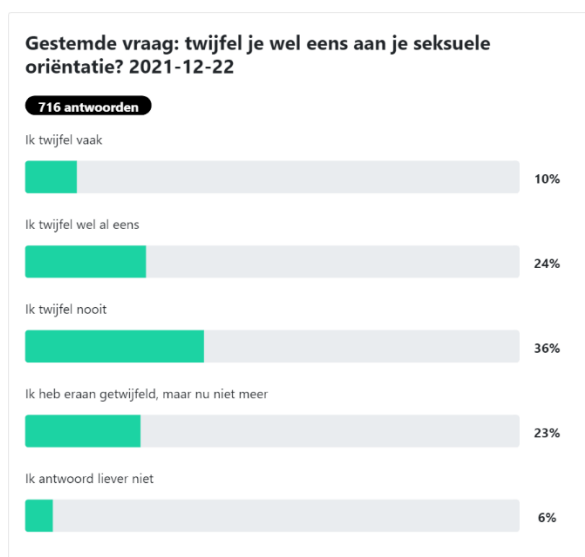
Figuur 25

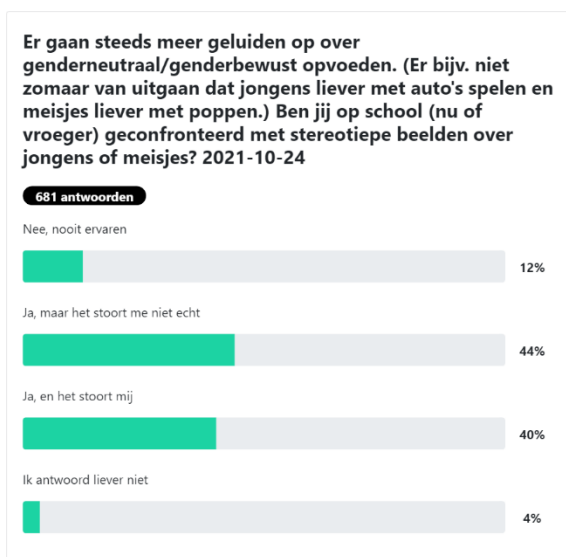
Figuur 26

• Deelthema seksuele geaardheid en gender

Naast het deelthema 'seks' worden er ook veel vragen ingestuurd door de Waddisters over het deelthema **'seksuele geaardheid en gender'**. Een vaak terugkerende vraag is 'Twijfel jij al eens aan je geaardheid' maar er worden ook vragen ingestuurd die peilen naar gevolgen van deze geaardheid zoals *'Ben je bang dat mensen je anders zullen behandelen op basis van je seksuele geaardheid?'*. Slechts 2 op de 5 Waddisters twijfelt nooit over hun seksuele oriëntatie. 3 op 5 van de Waddisters heeft er ooit aan getwijfeld of twijfelt nog (Figuur 27). Eind vorig jaar vroegen we de Waddisters of ze ooit op school geconfronteerd zijn geweest met stereotype beelden over jongens of meisjes. Daarbij antwoorden 4 op de 5 van de jongeren bevestigend, waarbij de helft daarvan ook aangeeft dit als storend te ervaren (Figuur 28).

Figuur 27

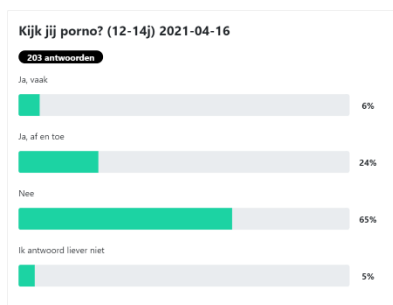
Figuur 28

- **Verliefdheid en relaties**

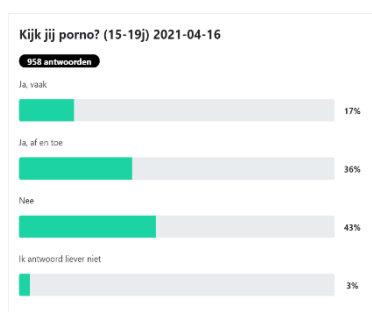
In mindere mate maar toch nog een aanzienlijk deel komen er vragen over ‘**Verliefdheid en relaties**’ zoals ‘*Was je al eens verliefd?*’, ‘*Kan je verliefd zijn op twee mensen?*’ en ‘*Kan je gevoelens hebben voor iemand die je al lang niet meer gezien hebt*’.

- **Porno**

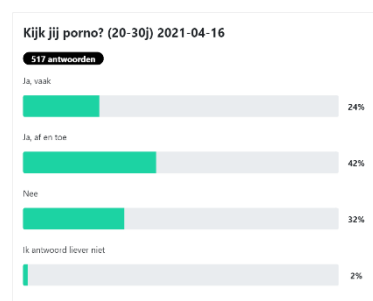
Een vierde deelthema dat naar voor komt is ‘**Porno**’. Een vraag die daarbij vaak terugkomt is ‘Hoe vaak kijk jij porno?’ Deze vraag werd gesteld zowel in 2021 als in 2022 aan 3 leeftijdscategorieën en dit met een vergelijkbaar resultaat. Bij de 12 tot 14-jarigen geeft 3 op 10 aan naar porno te kijken (Figuur 29). Bij de 15 tot 19-jarigen stijgt dit naar 5 op 10 Waddisters 5 (Figuur 30). In de leeftijdscategorie van 20 tot 30-jarigen stijgt dit verder tot bijna 7 op de 10 (Figuur 31).

Figuur 29

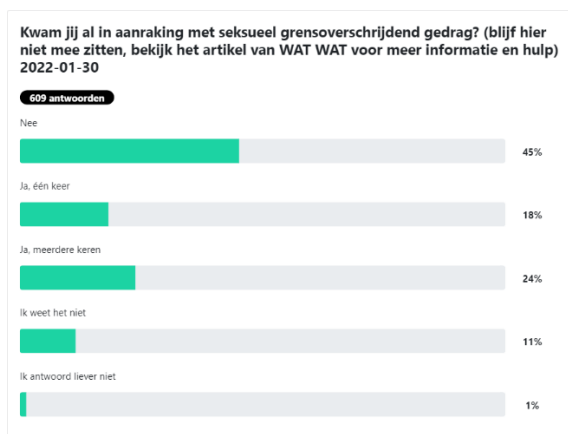
Figuur 30

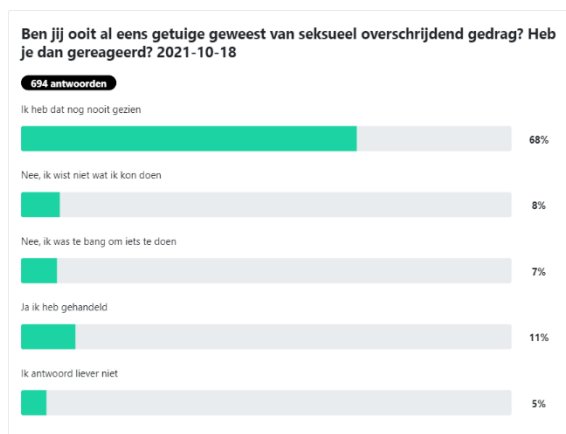
Figuur 31

- **Seksueel geweld**

Er komen ook enkele vragen voor over seksueel geweld zoals ‘*Ben je of ken je iemand die in aanraking is gekomen met seksueel geweld?*’. In januari 2022 vroegen we de Waddisters of ze al in aanraking waren gekomen met seksueel grensoverschrijdend gedrag. Een kleine helft van De Waddisters geeft aan 1 of zelfs al meerdere keren seksueel grensoverschrijdend gedrag ervaren te hebben. We vroegen hen ook of ze al eens getuige geweest waren van seksueel geweld en of ze dan gereageerd hebben. De overgrote meerderheid is nog nooit getuige geweest hiervan (Figuur 32). 1 op de 4 Waddisters is wel reeds getuige geweest van seksueel grensoverschrijdend gedrag, maar meer dan de helft van deze groep heeft niet gereageerd omdat ze bang waren of omdat ze niet wisten hoe te handelen (Figuur 33).

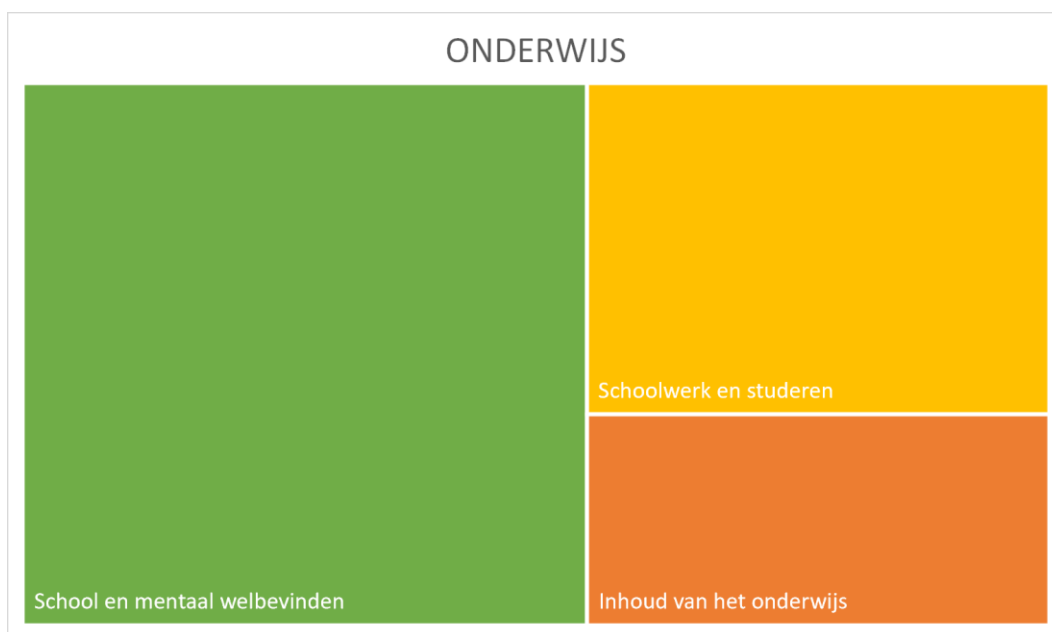
Figuur 32

Figuur 33

ONDERWIJS

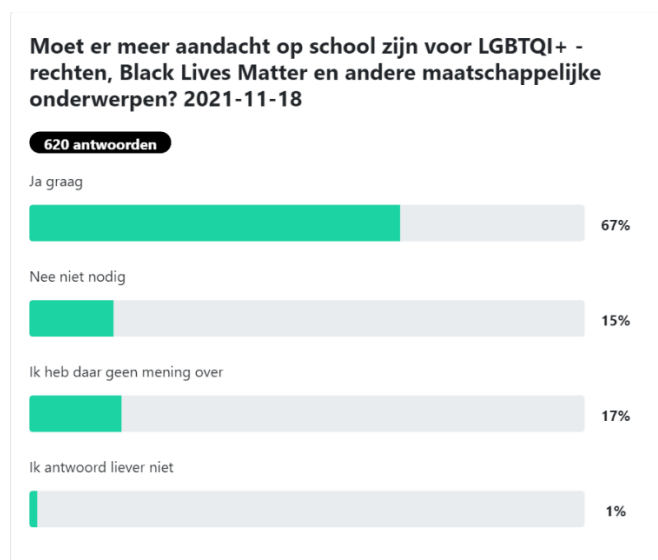
Naast de thema's 'mentaal welbevinden' en 'Liefde, seks en genderidentiteit' is het thema onderwijs het derde populaire thema waarover vragen worden ingezonden door jongeren in de Waddist-app. Binnen dit thema onderscheiden we 3 deelthema's (Figuur 34): **'Inhoud van het onderwijs'**, **'Schoolwerk en studeren'** en **'School en mentaal welbevinden'**.

Figuur 34

- **Deelthema ‘inhoud van het onderwijs’**

Enkele vragen gaan over **‘inhoud van het onderwijs’** waarbij de vraag *‘Moet er volgens jou meer aandacht op school gaan naar LGBTQI+?’* meermaals voorkomt. We hebben de Waddisters gevraagd of ze vinden dat er op school meer aandacht mag zijn voor maatschappelijke thema’s zoals LGBTQI+ en Black Lives Matter en daaruit blijkt dat bijna 7 op de 10 van de Waddisters vindt dat dit nodig is (Figuur 35).

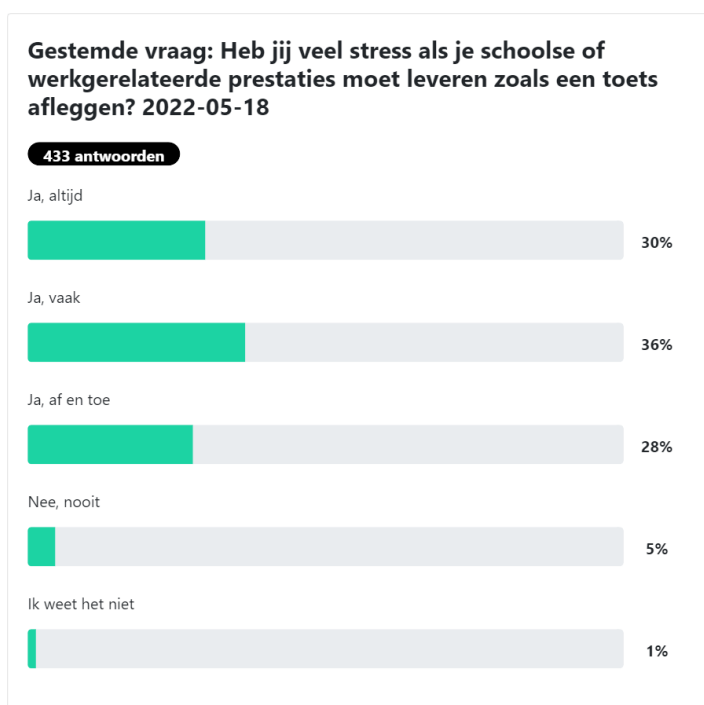
Figuur 35

- **Deelthema ‘schoolwerk en studeren’**

Daarnaast sturen Waddisters ook veel vragen in over **‘Schoolwerk en studeren’** zoals *‘Wanneer begin jij met studeren?’* en *‘Hoelang werk jij ’s avonds voor school?’*.

- **Deelthema ‘school en mentaal welbevinden’**

De grootste groep vragen binnen dit thema gaat opnieuw over mentaal welbevinden, maar ditmaal gerelateerd aan school, **‘School en mentaal welbevinden’**. Vragen die daarbij opvallen, zijn *‘Voel jij je soms onzeker door opmerkingen van leerkrachten?’*, *‘Vind jij dat school te veel druk op je schouders legt?’* *‘Hoe moet je omgaan met schoolstress en gedachten aan zelfmoord’*. In mei 2022 vroegen we de Waddisters of ze veel stress ervaren bij prestaties zoals een toets en daaruit blijkt dat 66% van de Waddisters vaak tot altijd veel stress ervaart bij schoolse prestaties (Figuur 35).

Figuur 36

OVERIGE THEMA'S

Op de 4de plaats staat het thema '**Lichaam en gezondheidsgedrag**'. De grootste hoeveelheid van deze vragen gaan over **Het lichaam** met vragen zoals 'Is jouw menstruatiecyclus regelmatig' en 'Scheer je jouw vagina?'. De vragen gaan bijna uitsluitend over het vrouwelijke lichaam. Daarnaast zien we ook enkele vragen die over '**Voedingsstijl**' gaan met een vaak terugkomende vraag zoals 'Eet jij vlees?'.

Een ander thema waarover jongeren een grotere hoeveelheid vragen over instuurden is '**Sociale media en mediagebruik**'. Met vragen naar gemiddeld schermtijd en welke sociale mediakanalen gevolgd worden.

We zien ook enkele vragen terugkomen over '**Ouderschap en gezin**', met vragen zoals 'Heb jij strenge ouders', 'Heb jij een goede relatie met je moeder'. Opmerkelijk gaan verhoudingsgewijs heel wat vragen gelinkt aan LGBTQ+ zoals 'Zijn jouw ouders lesbisch, homo of iets anders?' Af en toe wordt er een vraag ingestuurd over '**Politiek**' zoals 'Voor welke partij kies jij?', maar dit blijft eerder beperkt.

Tot slot werden ook rond deze thema's in mindere mate vragen ingestuurd door de jongeren in de Wad-dist-app: '**Op eigen benen staan**', '**Vriendschappen**', '**Hobby's en vrije tijd**', '**Veiligheid**', '**Drugs en alcohol**', '**Sociale ongelijkheid**', '**Religie en spiritualiteit**' en '**Klimaat**'.

Referentielijst

Arteveldehogeschool & De Ambrassade. (2021, december). *Kunnen zijn wie je bent*. WADDIST. <https://ambrassade.be/nl/attachments/view/factsheet-kunnen%20zijn%20wie%20je%20bent> 211216

Arteveldehogeschool & De Ambrassade. (2022, februari). *Wat betekent pesten voor jongeren?* WADDIST. <https://ambrassade.be/nl/attachments/view/factsheet-week%20tegen%20pesten>